

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינוך
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

נא לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של משרד החינוך. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מחשבים ניידים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. כל חומר עזר שאינו מותר בשימוש, יש למסור למשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקוקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
7. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

שאלון 002382 תנ"ך	<table border="1"> <tr> <td>18</td> <td>מועד</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td colspan="3">الموعد</td> </tr> <tr> <td>23</td> <td>מס' תעודת זהות</td> <td>31</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم الهوية</td> <td>37</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم المدرسة</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم) </td> </tr> </table>	18	מועד	21	الموعد			23	מס' תעודת זהות	31	رقم الهوية		37	رقم المدرسة		32	יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)			מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
18	מועד	21																		
الموعد																				
23	מס' תעודת זהות	31																		
رقم الهوية		37																		
رقم المدرسة		32																		
יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)																				

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתן שאלון נוסף
يجب الإشارة في المربع ☐ إذا أُعطي نموذج امتحان إضافي

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربويّة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات!

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعدّ الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ موادّ مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، باستثناء "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال موادّ مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كلّ مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
7. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنّى لكم النّجاح!

תנ"ך

ידע ובקיאות
לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

חלק ראשון	—	עיון בספר במדבר	—	(16x3)	—	48 נקודות
חלק שני	—	עיון בנביאים ראשונים	—	(14x2)	—	28 נקודות
חלק שלישי	—	בקיאות בנביאים ראשונים	—	(4x6)	—	24 נקודות
					—	סה"כ 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.
- ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך.
אין לצרף דפים אחרים לבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

חלק ראשון — עיון בספר במדבר (48 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 16 נקודות).

1. פרק י"א, פסוקים א'-י"ח — פרשת המתאוננים והמתאוים**א. (1) עיין בפסוקים ד'-ו'.**

מה הייתה התלונה של בני ישראל?

(2) עיין בפסוקים י"ב-י"ד.

כתוב שתיים מן הטענות של משה כלפי ה'.

(3) עיין בפסוקים ט'-י"ח.

מהי תשובת ה' על הטענה של משה, ומהי תשובתו על טענת העם?

(6 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ו'-ז' ובדברי רש"י שלפניך:

"והמן כזרע גד הוא" – לא מי שאמר זו אמר זו; ישראל אומרים: 'בלתי אל המן עינינו' (פסוק ו'), והקב"ה הכתיב [כתב] בתורה: 'והמן כזרע גד' (פסוק ז'). כלומר, ראוי, באי עולם, על מה מתלוננים בְּנֵי, והמן [...] הוא חשוב".

(1) על פי רש"י, מיהו הדובר בפסוק ו', ומיהו הדובר בפסוק ז'?

(2) על פי רש"י, מדוע בפסוק ז' מסופר שבחו של המן?

(6 נקודות)

ג. רש"ר הירש (לפסוק י"א): "ברצון הייתי סובל את הדבר [הנהגת העם], אילו ראיתי תועלת כלשהי שתצמח**על ידי כך לאחרים. אולם בחוסר כישרוני יאבד העם והסבל שלי ללא תכלית".**

על פי רש"ר הירש, מהי הטענה של משה?

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

2. פרק י"ג, פסוקים א'-כ"ט — חטא המרגלים

עיון בפרק י"ג, פסוקים א'-ב' וי"ז-י"ט, ובדברים, פרק א', פסוקים כ"ב-כ"ג.

א. (1) מי יזם את שליחת המרגלים לתור את ארץ כנען על פי ספר במדבר, ומי יזם אותה על פי ספר דברים?

(2) מה הן מטרות השליחות של המרגלים על פי ספר במדבר, ומהי מטרת שליחותם על פי ספר דברים?

(6 נקודות)

ב. רש"י: "שלח לך" – לדעתך, אני איני מצווה לך; אם תרצה – שלח. לפי שבאו ישראל ואמרו: 'נשלח אנשים' (דברים, א', כ"ב), כמו שכתוב 'ותקרבון אלי כולכם' (דברים, א', כ"ב), ומשה נמלך בשכינה, אמר [הקב"ה]: אני אמרתי להם שהיא טובה, שנאמר 'ואומר אעלה אתכם מעני מצרים' [...] אל ארץ זבת חלב ודבש' (שמות, ג', י"ז), חיייהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים, למען לא ירשוה".
הסבר בלשונך את הפתרון של רש"י לסתירה שבין ספר במדבר ובין ספר דברים בנוגע ליוזמה של שליחת המרגלים.

(6 נקודות)

ג. "עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה" (פסוק ל').
כלי יקר: "כפל הלשונות [עלה נעלה] יש לפרש [...] אמת שהעלייה אפשרית היא, אך נעלה בתנאי זה אם אנחנו נתקן מעשינו [...], ואנחנו חייבים לעשות הכנה אל העלייה על ידי תשובה ומעשים טובים [...].
הקב"ה ודאי יכול להם, אך בתנאי זה שגם אנחנו נוכל על ידי שנסיר לב האבן מקרבנו".
על פי כלי יקר, הסבר בלשונך מה טען פֶּלֶב בעניין כיבוש הארץ.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

3. פרק כ', פסוקים ז'-י"ג — מי מריבה

א. (1) ציין שתי פעולות שביצע משה כפי שציווה עליו ה'.

(2) ציין פעולה אחת שביצע משה לא כפי שציווה עליו ה'.

(6 נקודות)

ב. "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן, יֵעַן לֹא הָאֲמִנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל" (פסוק י"ב).

רש"י: "להקדישני" – שאילו דיברתם אל הסלע והוציא, הייתי מקודש לעיני העדה, ואומרים: מה סלע זה, שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה, מקיים דברו של מקום – קל וחומר אנו".

(1) הסבר בלשונך את ה"קל וחומר" שבפירוש רש"י.

(2) על פי רש"י, מה הלקח שהיו בני ישראל לומדים אילו היו משה ואהרן מדברים אל הסלע?

(6 נקודות)

ג. עיין בדברי רלב"ג שלפניך.

"להודיע [לפרסם את] עוצם [גודל] מעלת משה, שאף על פי שלא עשה הדבר כמו שציווהו השם יתעלה,

שמע השם יתעלה לקולו להוציא מים רבים מן הסלע". (התועלות לרלב"ג, פרשת חקת, התועלת השמיני)

על פי רלב"ג, הסבר מדוע פרשת "מי מריבה" מלמדת על מעלתו הגדולה של משה.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

4. בנות צלפחד

א. פרק כ"ז

(1) מה ביקשו בנות צלפחד ממשה?

(2) כיצד נימקו בנות צלפחד את בקשתן?

(6 נקודות)

ב. פרק ל"ו

"זו הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד לאמור לטוב בעיניהם, תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים".

(פסוק ו')

הפרשנים נחלקו בשאלה למי היו בנות צלפחד רשאיות להינשא. כתוב שתי פרשנויות בעניין זה.

(6 נקודות)

ג. "וראויה הייתה פרשת נחלות שתאמר על ידי משה, אלא שזכו בנות צלפחד שנאמרה על ידיהן. לכך מגלגלים זכות

על ידי זכאי וחובה על ידי חייב". (ספרי במדבר, פסקה קל"ג)

על פי ספרי במדבר, הסבר בלשונך כיצד אפשר ללמוד מסיפור בנות צלפחד את העיקרון "מגלגלים זכות על ידי

זכאי".

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

5. פרק ל"ב — בני גד, ראובן וחצי המנשה

א. עיין בפסוקים א'-ז'.

(1) מה ביקשו בני גד ובני ראובן ממשה, ומה היה הנימוק לבקשתם?

(2) על פי פסוקים ו'-ז', משה מבקר את בקשת השבטים.

כתוב שתי טענות שטען משה כלפי השבטים.

(6 נקודות)

ב. "וַיִּגְשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גְדֵרֹת צֹאן נִבְנָה לְמִקְנֵנוּ פֶּה וְעָרִים לְטִפְנֵנוּ" (פסוק ט"ז).

רש"י: "נבנה למקננו פה" – חסים על ממונם יותר מבניהם ובנותיהם, שהקדימו מקניהם לטפם. אמר להם משה: לא [...], עשו העיקר עיקר והטפל טפל, בנו לכם 'ערים' תחילה 'לטפכם' ואחר כך 'גדרות לצאנכם'."

(1) על פי רש"י, מה הסיק משה מנוסח הבקשה של בני גד ובני ראובן?

(2) על פי רש"י, מה דרש משה מבני גד ובני ראובן? בסס את תשובתך על פסוקים כ'-כ"ד.

(6 נקודות)

ג. "וַיִּתֵּן לָהֶם מֹשֶׁה לְבָנֵי גָד וְלְבָנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצֵי שִׁבְט מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף אֶת מַמְלַכֶּת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי" (פסוק ל"ג).

רמב"ן: "ולחצי שבט מנשה בן יוסף" – מתחילה לא באו לפניו שבט מנשה, אבל כאשר חילק הארץ לשני השבטים ראה שהיא ארץ גדולה יותר מן הראוי להם, וביקש מי שירצה להתנחל עימם והיו אנשים בשבט מנשה שרצו בה."

על פי רמב"ן, הסבר מדוע קיבל חצי שבט המנשה נחלה בעבר הירדן המזרחי, אף על פי שלא ביקש זאת ממשה.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

חלק שני — עיון בנביאים ראשונים (28 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 6-8 (לכל שאלה — 14 נקודות).

6. שמואל ב, פרק ה' — משיחת דוד למלך

בספר שמואל מסופר שדוד נמשח למלוכה שלוש פעמים.

א. (1) מי משח את דוד למלך בכל אחת מן הפעמים?

(2) לאחר שנמשח דוד למלך בפעם הראשונה, מדוע משחו את דוד למלך שתי פעמים נוספות?

(6 נקודות)

ב. מדוע בחר דוד לקבוע את משכנו בירושלים? כתוב שתי סיבות, על פי פרשן שלמדת.

(6 נקודות)

ג. "וַיָּשֶׁב דָּוִד בְּמִצְדָּה וַיִּקְרָא לָהּ עִיר דָּוִד וַיִּבֶן דָּוִד סָבִיב מִן הַמְּלֹא וּבֵיתָהּ" (פסוק ט').

אברבנאל: "שחפר חפירה גדולה סביב ציון ומילא החפירה ההיא מן המים, כמו שעושים גם היום לחזק

העיירות שלא ייכנסו שם האנשים בקלות, ולזה נקרא מלוא".

(1) על פי אברבנאל, מהו "המלוא", ומדוע נקרא כך?

(2) מדוע בנה דוד את המלוא?

(2 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

7. שמואל ב, פרק ו' – הבאת ארון ה'

א. (1) עיין בפסוק ו'.

הסבר בלשונך את המעשה של עֲזָה, ומדוע עשה זאת.

(2) מדוע בחר דוד להניח את ארון ה' בבית עֲבֹד אָדָם הַגִּתִּי (פסוק י')?

(3) עיין בפסוקים י"א-י"ב.

מדוע העלה דוד את ארון ה' לירושלים?

(6 נקודות)

ב. עיין במדרש שלפניך (לפסוקים כ'-כ"א):

"וכך אמרה לו מיכל: של בית אבי היו צנועין כל כך, ואתה עומד ומגלה לבושך כאחד הריקים! כיוון שגמרה דבריה אמר לה: וכי לפני מלך בשר ודם שיחקתי, ולא לפני מלך מלכי המלכים שיחקתי" (במדבר רבה, פרשת במדבר ד').

(1) הסבר בלשונך את התשובה של דוד למיכל.

(2) הבא ראיה מפסוקים י"ד-כ"ג, לדברי דוד שבמדרש שלפניך.

(6 נקודות)

ג. "וַיִּסֹּף עוֹד דָּוִד אֶת כָּל בַּחֹר בְּיִשְׂרָאֵל, שְׁלֹשִׁים אֶלֶף. וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבְּעָלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹקִים" (פסוקים א'-ב').

אברבנאל: "והנה אסף לזה הבחורים לבד [בלבד], אף על פי שלא היה עניין מלחמה לשיצטרך אליה בחורי כוח, לפי שחשב דוד אולי יבואו פלשתים וייקחו את ארון האלוקים, הנה כדי לשומרו מהאויבים קיבץ אותם הבחורים, ואולי שקיבצם גם כן לפזז ולכרכר לפני הארון שזה יאות יותר לבחורים".
על פי אברבנאל, מדוע אסף דוד בחורים בלבד ללוות את ארון ה'? כתוב בלשונך שתי סיבות.

(2 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

8. מלכים א, פרק י"ב — פילוג הממלכה

א. עיין בפסוקים כ"ה-ל"ג.

(1) ציין שלוש פעולות של ירבעם בתחילת מלכותו.

(2) מהו החשש שהניע את ירבעם לעשות את הפעולות האלה?

(6 נקודות)

ב. רד"ק (לפסוק כ"ח): "ולמה עגל? אמר להם: הלא אהרן עשה לישראל עגל להשרות השכינה בו, במקום משה שלא היה להם. גם אתם עתה שאין לכם מקום השכינה שהוא ירושלים, נעשה עגל במקומו להשרות שכינת האל בו".

(1) על פי רד"ק, הסבר מדוע עשה ירבעם פסל בצורה של עגל.

(2) על פי רד"ק, מה הייתה המטרה של ירבעם בעשיית העגל?

(6 נקודות)

ג. "וַיַּעַשׂ אֶת בֵּית בָּמוֹת" (פסוק ל"א).

רלב"ג: "שעשה בית שהיו בו במות רבות, בהפך מה שהיה בבית המקדש, שלא הייתה בו כי אם במה אחת".
על פי רלב"ג, כתוב בלשונך את ההבדל בין בית המקדש ובין "בית במות".

(2 נקודות)

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

חלק שלישי — בקיאות בנביאים ראשונים (24 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 9-10 (4 נקודות).

9. כתוב את האירועים שלפניך על פי סדר התרחשותם:

משיחת דוד למלך, מעשה אמנון ותמר, עליית אליהו השמימה, משפט שלמה, העלאת ארון ה' אל עיר דוד.

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____
- (5) _____

10. כתוב את האירועים שלפניך על פי סדר התרחשותם:

מות אמנון, מות הילד של בת שבע, מות אוריה החתי, מות עֶזְרָה, מות נבות היזרעאלי.

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____
- (5) _____

ענה על חמש מן השאלות 11-17 (לכל שאלה — 4 נקודות).

11. א. מי אמר למי "ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האֱלֹקִים יֵשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה"?

ב. מהו ההקשר שנאמרו בו הדברים האלה שבסעיף א?

12. א. מי אמר למי "כִּזָּה וְכָזָה תֹאכַל הַחֶרֶב"?

ב. מהו ההקשר שנאמרו בו הדברים שבסעיף א?

תנ"ך, חורף תשע"ט, מס' 2382

13. א. מי אמר למי "ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם לפניך כסאך יהיה נכון עד עולם"?

ב. מהו ההקשר שנאמרו בו הדברים שבסעיף א?

14. א. מי אמר למי "אבי יסר אתכם בשוטים ואני איסר אתכם בעקרבים"?

ב. מהו ההקשר שנאמרו בו הדברים האלה שבסעיף א?

15. א. ציין שני אנשים שדוד ביקש לפני מותו משלמה להרע להם.

ב. כתוב מי הם האנשים שדוד ביקש לפני מותו משלמה להיטיב עימם.

16. בחר בשתי דמויות מן הרשימה, וכתוב לכל אחת מן הדמויות הקשר אחד שבו היא מוזכרת.

(1) אחיה השילוני

(2) האשה האלמנה מצרפת

(3) עבדיהו אשר על הבית

17. א. מה ביקש שלמה מה' בנוגע לתפילת הנוכרי בבית המקדש?

ב. מהו הנימוק של שלמה לבקשתו?

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"